

Besim

RAPORTI VJETOR 2018

Kompetencë

Paanshmëri

Përgjegjësi

“Akreditimi për një botë më të sigurt”

Përmbajtja

<i>Lista e Shkurtesave</i>	3
<i>Fjala e Drejtores së Përgjithshme</i>	4
1. <i>Korniza ligjore dhe operationale</i>	5
2. <i>Struktura e Drejtorisë së Përgjithshme të Akreditimit të Kosovës</i>	5
3. <i>Përshkrimi i aktiviteteve të realizuara gjatë vitit 2018</i>	6
4. <i>Trajnimet</i>	8
5. <i>Realizimi i buxhetit për vitin 2018</i>	9
6. <i>Promovimi i rëndësisë së akreditimit</i>	9
7. <i>Projektet mbështetëse për DAK-në</i>	10
8. <i>Bashkëpunimet ndërkombëtare</i>	11
9. <i>Objektivat dhe aktivitetet e DAK-së në të ardhmen</i>	12
<i>Laboratorët testuese të akredituara nga Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës</i>	13
<i>Trupat Inspektues të akredituara nga Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës</i>	14

Lista e Shkurtesave

DAK - Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit e Kosovës

TVK - Trupa për Vlerësim të Konformitetit

KA - Këshilli i Akreditimit

KP - Këshilli Profesional

EA - European Co-operation for Accreditation (Korporata Evropiane e Akreditimit)

ILAC - International Laboratory Accreditation Cooperation (Korporata Ndërkombëtare për Akreditimin e Laboratorëve)

IAF - International Accreditation Forum (Forumi Ndërkombëtar i Akreditimit)

MAC - Multilateral Agreement Council (Këshilli për Marrëveshje Multilaterale)

MLA - Multilateral Agreement (Marrëveshje Multilaterale)

FMG - Free Movements of Goods (Lëvizja e Lirë e Mallrave)

SIDA - Swedish International Development Cooperation Agency (Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar)

QI - Quality Infrastructure (Infrastruktura e Cilësisë)

LT - Laboratorët Testues

LK - Laborator Kalibrues

TI - Trupa Inspektues

ISO - International Organization for Standardization (Organizata Ndërkombëtare për Standarde)

IEC - International Electrotechnical Commission (Komisioni Ndërkombëtar për Elektroteknik)

Fjala e Drejtores së Përgjithshme

Viti 2018, ishte një vit intensivë për Drejtorinë e Përgjithshme të Akreditimit të Kosovës dhe kam nderin që të arriturat dhe sfidat do ti paraqes përmes publikimit të këtij raporti vjetorë. Raporti përmban një pasqyrë të përgjithshme të veprimtarisë së DAK-ut, së bashku me një vlerësim të detajuar të aktiviteteve për vitin 2018. Gjatë kësaj periudhe, kemi arritur që të rrisim vëllimin e përgjithshëm të aktiviteteve tona të akreditimit, duke shënuar një rekord të ri të akreditimeve. Përveç kësaj, kemi qenë aktiv më shumë së kurrë në projekte dhe hulumtime të shumta për të krijuar mundësi të mëtejshme ku akreditimi mund të luaj një rol të rëndësishëm në dhënien e besimit dhe sigurisë.

Zhvillim i rëndësishëm brenda DAK-ut, ka qenë themelimi dhe funksionalizimi i organeve drejtuese, përzgjedhja e Drejtorit të Përgjithshëm, Këshillit Profesional dhe Këshillit të Akreditimit. Vlen të theksohet që ky vit është shënuar me rritjen e përfshirjes së palëve të interesit në procesin e akreditimit, duke rezultuar me rritje të transparencës, llogaridhënies dhe performances së përgjithshme të Drejtorisë.

Një nga sfidat e DAK-ut ishte nënshkrimi i marrëveshjes multilaterale me EA (Korporatën Evropian të Akreditimit) në fushën e laboratorëve testues. Ndonëse, gjatë vitit 2018, shënuam progres në drejtim të arritjes së këtij objektiv duke kompletuar infrastrukturën ligjore, plotësuar strukturën organizative dhe avancuar sistemin e menaxhimit të akreditimit, aplikimi për nënshkrimin e kësaj marrëveshje ka mbetur njëri ndër prioritet kryesorë të DAK-së për vitin 2019.

Për fund, dua të shprehë mirënjohjen të thellë për stafin e DAK-së për punën e palodhshme dhe angazhimin e tyre, përfshirë këtu ekspertet teknike, anëtarët e Këshillit të Akreditimit dhe Këshillit Profesional, TVK-të për bashkëpunimin e tyre dhe gjithë koleget nga njësit tjera të Ministrisë. Një falënderim dhe mirënjohje të veçantë për kabinetin e Ministrit z. Shala, stafin e projektit FMG II – BE dhe projektit Quality Infrastructure-SIDA.

Gentiana Islanaj
Drejtores e Përgjithshme
Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës

1. Korniza ligjore dhe operationale

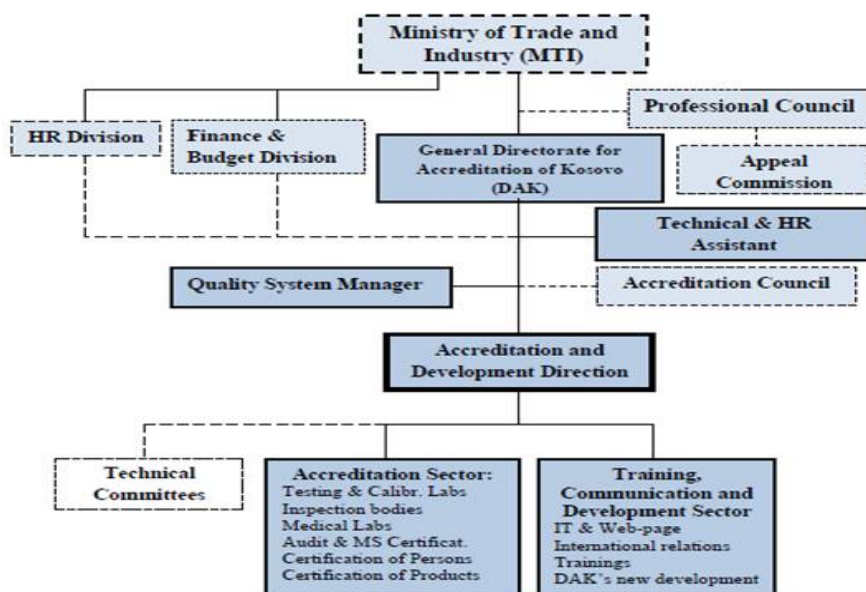
Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit e Kosovës (DAK) funksionon në bazë të Ligjit Nr. 05/L-117. Ky ligj është në pajtim të plotë me Rregulloren (EC) Nr. 765/2008 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 9 korrik 2008 e cila përcakton kërkesat për akreditim dhe mbikëqyrjen e tregut dhe shfuqizimin e Rregullores (EEC) Nr. 339/93 për aq sa ka të bëjë me akreditimin.

Sistemi i Menaxhimit të Drejtorisë së Akreditimit të Kosovës është në përputhje të plotë me kërkesat e standardin EN ISO/IEC 17011.

“Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës është i vetmi Trup Kombëtar i Akreditimit, i njohur me ligj, për të vlerësuar në përputhje me standardet ndërkombëtare kompetencën teknike të Trupave të Vlerësimit të Konformitetit që kryejnë aktivitete të tilla si: testim, kalibrim, certifikim, dhe inspektim qofshin në sektorët publik apo privat, të fushës vullnetare apo të detyrueshme”

2. Struktura e Drejtorisë së Përgjithshme të Akreditimit të Kosovës

Organet e DAK janë: Drejtori i Përgjithshëm, Këshilli Profesional dhe Këshilli i Akreditimit. Këshilli Profesional dhe Këshilli i Akreditimit janë organe ndihmese të DAK-së, të cilat kanë për qëllim që të sigurojnë paanshmëri, transparencë dhe barazi gjatë procesit të akreditimit.

3. Përshkrimi i aktiviteteve të realizuara gjatë vitit 2018

Në drejtim të kompletimit të infrastrukturës ligjore të akreditimit, gjatë vitit 2018 janë hartuar dhe miratuar tri (3) akte nën ligjore:

- *Rregullorja nr. 02/2018 e Këshillit Profesional*
- *Udhëzimi Administrativ nr.03/2018 për Caktimin e Tarifave për Akreditim*
- *Udhëzimi Administrativ nr.02/2018 për Caktimin e Formës, Përmbajtjes dhe Përdorimin e Logos së DAK dhe Simbolit të Akreditimit.*

Me qëllim që të sigurohet paanshmëria, transparenca dhe barazia gjatë procesit të akreditimit janë themeluar dhe funksionalizuar Këshilli Profesional dhe Këshilli i Akreditimit. Të dy Këshillat përbehen me anëtare nga të gjitha palët e interesit dhe ndër tjera, ofrojnë këshilla dhe rekomandime për Drejtorinë e Përgjithshme të Akreditimit.

Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit e Kosovës (DAK) gjatë vitit 2018, jo vetëm që arriti të përmbushë me sukses objektivat e përcaktuara në planin e punës, por gjithashtu arriti të zgjeroj edhe dy fusha të reja të akreditimit- akreditimin e trupave inspektues për ashensorë, numri i të cilëve ishte pesë (5) si dhe trupave inspektues për verifikimin e rrjedhjes së naftës, numri i cilave ishte dy (2).

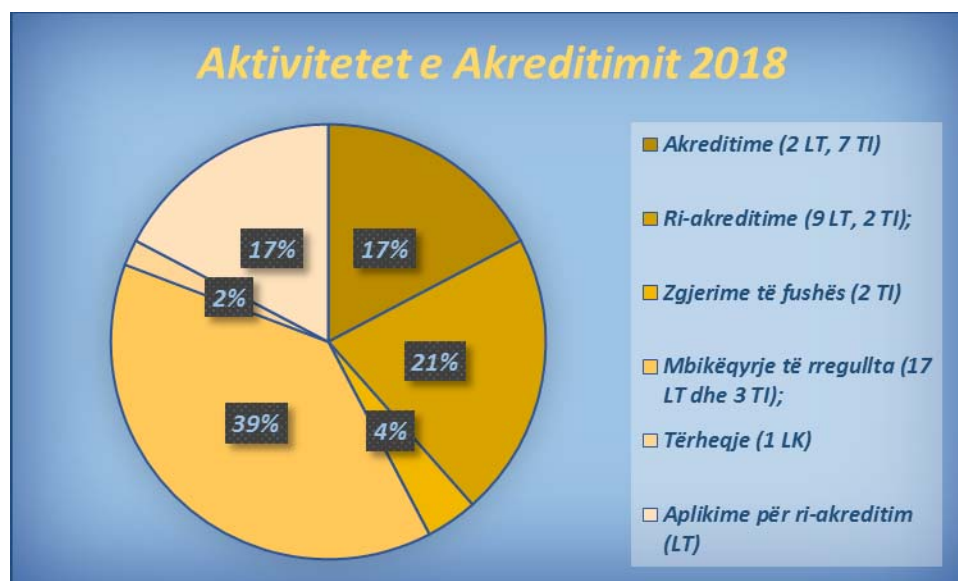
Në drejtim të vlerësimit të kompetencës së TVK-ve, DAK ka vazhduar me procesin e mbikëqyrjeve të rregullta të TVK-ve, duke dhënë besimin dhe siguruar palët e interesit që TVK-të kanë bërë plotësimin e vazhdueshëm të kërkesave të standardeve përkatëse gjate kryerjes së aktiviteteve të tyre specifike për vlerësimin e konformitetit.

Vlen të theksohet që gjatë këtij viti, DAK ka shënuar progres edhe në numrin e përgjithshëm të akreditimeve. Krahasuar me vitin paraprak, numri i akreditimeve në vitin 2018 është rritur për nëntë (9), duke rritur numrin e përgjithshëm të Trupave për Vlerësim të Konformitetit (TVK) të akredituara në katërdhjetepesë (45).

Aktivitetet e akreditimit të realizuara gjatë vitit 2018 janë si në vijim:

- 9 Akreditime (2 LT, 7 TI)
- 11 Ri-akreditime (9 LT, 2 TI);
- 2 Zgjerime të fushës (2 TI)
- 20 Mbikëqyrje të rregullta (17 LT dhe 3 TI);
- 1 Tërheqje (1 LK)
- 9 Aplikime për ri-akreditim (LT)

1. Paraqitja grafike e aktiviteteve të DAK gjatë vitit 2018

Si pjesë thelbësore e infrastrukturës së cilësisë, DAK ka vazhduar me kontributin e saj duke ofruar ekspertizë dhe këshilla për njësitë tjera të infrastrukturës së cilësisë dhe Institucionet tjera relevante, si dhe duke marr pjesë në grupet punuese të hartimit të legjislacionit dhe dokumentacionit që ndërlidhet me këtë fushë.

4. Trajnimet

Në drejtim të përmirësimit dhe rritjes së nivelit të kualifikimit dhe kompetencës së stafit të DAK-së dhe vlerësuesve/eksperteve teknik, dhe me qëllim krijimin e një sistemi kombëtar të akreditimit në përputhje me kërkesat e EA-së, DAK ka organizuar trajnimin e gjashtëdhjetetë (68) bashkëpunëtorëve (të brendshëm, jashtëm, përfaqësues të TVK-ve), si në vijim:

- **Trajnimi në standardin ISO/IEC 17011:2017 (28 pjesëmarrës);**
- **Trajnimi në standardin ISO/IEC 17025:2017 (30 pjesëmarrës);**
- **Trajnimi në standardin IOS/IEC 17020:2012 (10 pjesëmarrës).**

5. Realizimi i buxhetit për vitin 2018

Buxheti i aprovuar i DAK-së për vitin 2018 ishte 77,174.00 euro, i shpërndarë në 7 nënkategori ekonomike. Realizimi i buxhetit për këtë vit arriti përqindjen prej 92%, me ç ‘rast janë deklaruar kursime në kategorinë e udhëtimeve zyrtare. Vlen të theksohet se disa nga aktivitetet e DAK-së janë mbuluar nga projekti FMG II dhe SIDA.

Të hyrat e realizuara nga shërbimet e akreditimit gjate vitit 2018 kanë qenë 30,105.00 euro, duke shënuar një rritje prej 32% në krahasim me vitin e kaluar.

6. Promovimi i rëndësisë së akreditimit

Me datë 9 Qershor është organizuar Dita Botërore e Akreditimit. Moto e këtij takimi ishte: “Akreditimi për një botë më të sigurt”. Në këtë takim morën pjesë përfaqësues të TVK-ve, Këshillit të Akreditimit, Këshillit Profesional, dhe Infrastrukturës së Cilësisë. Takimi jo vetëm që pati rolin e promovimit të rëndësisë së akreditimit por njeherit edhe të diskutimeve të cilat i shërbyen DAK-ut dhe palëve të përfshirë në procesin e akreditimit, si udhërrëfyes për punën e mëtutjeshme dhe rritjen e performances.

Përfaqësuesit e DAK-ut gjatë vitit 2018 kanë marr pjesë në Asamblenë Gjenerale të Akreditimit në Bukuresht-Rumani dhe Frankfurt-Gjermani, organizuar nga Ko-orporata Evropiane e Akreditimit. Në këto takime janë diskutuar çështje që ndërlidhen me akreditimin, procedurat dhe rregullat akreditimit dhe njeherit këto takime janë shfrytëzuar edhe si mundësi për të promovuar DAK-në dhe lobuar në drejtim të anëtarësimit të DAK-së në EA si anëtare me të drejta të plota.

7. Projektet mbështetëse për DAK-në

“Lëvizja e Lirë e Mallrave” (Free Movement of Goods II -FMG II), mbështetur nga zyra e BE-së në Kosovë

Zyra e BE-së në Kosovë, përmes projektit FMG II, ka për qëllim të mbështesë Qeverinë e Kosovës për të zhvilluar më tutje kapacitetet institucionale për të krijuar një bazë për një mjedis të qëndrueshëm për zhvillimin e sektorit privat në përputhje me acquis të BE-së dhe kërkesave të MSA-së. Përfutuese e këtij projekti është edhe Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit, ku gjatë vitit 2018 kemi siguruar mbështetjen teknike në kompletimin e legjislacionit sekondar të akreditimit dhe ngritjen e kapaciteteve njerëzore përmes pjesëmarrjes në punëtori, trajnimeve nga ekspertet ndërkombëtar si dhe mbështetjes financiare për pjesëmarrje në takimet e EA-së. Ky projekt do të vazhdoj edhe për dy vitet në vijim.

“Infrastruktura e Cilësisë në Ballkanin Perëndimor” (Quality Infrastructure for Western Balkans - QI), mbështetur nga SIDA

Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit, gjatë vitit 2018 ka përfituar mbështetje edhe nga projekti “Infrastruktura e Cilësisë në Ballkanin Perëndimor”, kryesisht mbështetje teknike përmes trajnimeve që ndërlidhen me fushën e akreditimit. Vlen të theksohet pjesëmarrja e zyrtareve të DAK-se dhe përfaqësuesve të TVK-ve në punëtorinë në lidhje me përgatitjen e planit për kalim nga standardi i vjetër në standardin e ri ISO/IEC 17025:2017 (Beograd-Serbi), trajnimin lidhur me kërkesat që dalin nga standardi i ri ISO/IEC 17011: 2017 (Oslo, Norvegji), si dhe trajnimin në lidhje me procedurat e notifikimit (Bukuresht, Rumani).

8. Bashkëpunimet ndërkombëtare

Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës, edhe gjatë vitit 2018 ka vazhduar të ketë marrëdhënie të mira bashkëpunimi me të gjitha Trupat Akreditues të vendeve të rajonit dhe më gjerë. Shkëmbimi i përvojave dhe njohurive, si dhe shfrytëzimi i ndërsjellët i eksperteve teknik në procese të vlerësimit për akreditim, kanë qenë aktivitete të realizuar si rezultat i këtyre bashkëpunimeve.

Përfaqësuesit e DAK-së kanë marr pjesë në takime të ndryshme të EA-së dhe Këshillit për Marrëveshje Multilaterale (Multilateral Agreement Council- EA MAC).

DAK vazhdon të jetë anëtare shok në ILAC (International Laboratory Accreditation Co-operation), anëtare e IAF (International Accreditation Forum), dhe anëtare shok në EA (European co-operation for Accreditation).

Marrëveshjet e bashkëpunimit (MoU) të DAK-së me Trupat Akredituese Rajonale:

- *MoU me Drejtorinë e Përgjithshme të Akreditimit-Shqipëri (DPA)*
- *MoU me Institutin e Akreditimit të Maqedonisë (IARM)*
- *MoU me Agjencinë Turke të Akreditimit (TURKAK)*
- *MoU me Agjencinë Kroate të Akreditimit (HAA)*
- *MoU me Trupin Akreditues të Rumanisë (RENAR).*

9. Objektivat dhe aktivitetet e DAK-së në të ardhmen

Objektivat e DAK-së për vitin 2019 do të jenë:

- *Rregullimi i infrastrukturës ligjore*
- *Ngritja e sistemit të menaxhimit dhe performances së Drejtorisë së Akreditimit*
- *Zgjerimi i fushave të akreditimit*
- *Anëtarësimi më të drejta të plota në EA.*

Në përputhje me objektivat strategjike dhe politiken e cilësisë, aktivitetet e DAK-së për vitin e ardhshëm do të jenë të fokusuar në:

- *Hartimin e Rregullores për Organizimin e Brendshëm të DAK-së*
- *Nënshkrimin e Marrëveshjes Multilaterale me EA (Korporatën Evropiane të Akreditimit) për laborator testues*
- *Përmirësimin dhe plotësimin e procedurave të akreditimit, me theks të veçantë sistemit të menaxhimit në DAK*
- *Zgjerimin e aktivitetëve në fusha të reja të akreditimit (laboratorët mjekësor dhe trupat certifikues)*
- *Ngritjen e nivelit të kompetencës së stafit të DAK dhe ekspertëve të jashtëm*
- *Përmirësimin e bashkëpunimit me palët e interesit*
- *Promovimin e vazhdueshëm të rëndësisë së akreditimit në infrastrukturën e cilësisë.*

Për fund, Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit falënderon të gjithë bashkëpunëtorët që kontribuan në rritjen e performances, transparencës, gjithë-përfshirjes dhe llogaridhënies, duke shpresuar që ky përkushtim do të vazhdojë edhe në të ardhmen.

Informacione më të detajuara mbi procedurat, dokumentacionin dhe ndryshimet në nivel ndërkombëtar mbi akreditimin, mund ti gjeni në ueb-faqen e DAK-së <http://dak.rks-gov.net/>.

Laboratorët testuese të akredituara nga Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës

<i>Trupi për Vlerësimin e Konformitetit</i>	<i>Fusha e Akreditimit</i>
IMK "Ballkan Projekt"	Laboratori për materiale ndërtimor dhe hulumtime gjeomekanike dhe gjeologjike të dherave
Laboratori "MS Laboratory"	Laboratori testues për grurë, miell, hime
Agjencia e Kosovës për Forenzikë	Laboratori i ADN/Serologji, Laboratori për analiza kimike të narkotikëve
Dogana e Kosovës	Laboratori për testime të naftës
"FERTEST" SH.P.K.	Laboratori për materiale ndërtimore
"GEEKOS A&A"	Laboratori testues i gjeomekanikës
Korporata "Sara & Meti" SH.P.K.	Laboratori analitik bujqësor dhe shqimit
NSH "IBMS" Institut	Laboratori i materialeve të ndërtimit dhe strukturat
Instituti Bujqësor i Kosovës-MBPZHR	Laboratori analitik dhe laborator i farërave
Agjencia e Kosovës për Produkte dhe Pajisje Medicinale	Laboratori për kontrole të cilësisë së produkteve dhe pajisjeve medicinale
KRU "Radoniqi" SH.A.	Laboratori fiziko-kimik dhe bakteriologjik i ujit
KUR "Prishtina" SH.A.	Laboratori testues i ujit
"SIERRA LAB" SH.P.K.	Laboratori për analiza të naftës dhe derivateve të naftës
"Kosova-Lab" SH.A.	Laboratori për analiza të naftës dhe derivateve të lëngëta të naftës
N.SH "ETL-KOSOVA"	Laboratori për ekzaminimin e materialeve ndërtimore dhe shqyrtimin e konstruksioneve
N.P."IPE-PROING"	Laboratori për analiza fiziko-mekanike i materialeve ndërtimore dhe strukturave të ndërtimit
N.SH "AGROVET"	LT i materialeve agrogjeologjike, agrogjeologjike, teknologjike, ushqim dhe ujë
N.SH. "TEST&ING"	Laboratori i përzierjeve bituminoze dhe hulumtimeve gjeomekanike
"ACT-ing" SH.P.K	Laboratori i materialeve ndërtimore
SH.A."Birra Peja"	Laboratori qendror i analizave kimike dhe mikrobiologjike të birrës, ujit dhe lëngjeve
"Ex Fis LABS" SH.P.K	Laboratori për analiza të derivateve të naftës
Instituti "INKOS"	LT për elektrik, naftë, dhera dhe ndikim mjedisi
"Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë"	Laboratori i ushqimit dhe veterinarisë së Kosovës
"ADEA GROUP" SH.P.K.	Laboratori testues i ujit
"STONE CASTLE" L.L.C.	Laboratori për testimin e parametrave fiziko-kimike të verërave dhe pijeve të forta alkoolike
N.P.N "AK-COMPANY" SH.P.K.	Laboratori i testimit të betonit dhe përzierjes bituminoze
DVV-MBPZHR	Laboratori i testimit të verërave
"EUROLAB" SH.P.K	Laboratori i kontrollimeve teknike të automjeteve
NTP „Ballkan Petrol“	Laboratori për analiza të vajrave
NPT"FERPLAST"	Laboratori për kontrollimin e masave plastike
G&B "Tamponi" SH.P.K.	Laboratori i materialeve ndërtimore

Trupat Inspektues të akredituara nga Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit të Kosovës

Trupi për vlerësimin e konformitetit	Fusha e akreditimit
"Saybolt Pan Ardiatika" d.o.o, Jedinica Kosovo	Inspektimi i cilësisë dhe sasisë së karburanteve të lëngëta të naftës, inspektimi i cilësisë së gazrave të lëngëzuara të naftë
"Dilloni Benz" N.T.SH.	Inspektimi për homologim të automjeteve të kategorive L,M,N dhe O, si dhe të gjitha nënkategoritë e tyre
"Kastrati" SH.P.K.	Inspektimi për homologim të automjeteve të kategorive L,M,N dhe O si dhe të gjitha nënkategoritë e tyre
"Unika Inspekt" SH.P.K.	Inspektimi i cilësisë së karburanteve të lëngëta të naftës, inspektimi i cilësisë së gazrave të lëngëzuar të naftës, verifikimi i mjeteve matëse të rrjedhjes së naftës
"Euro-Inspekt" N.SH	Inspektimi i cilësisë së naftës dhe derivateve të naftës
"Energy Oil" SH.P.K.	Inspektimi i mjeteve matëse të rrjedhjes së naftës
"Adriainspekt Kosova" SH.P.K.	Inspektimi i cilësisë dhe sasisë së naftës dhe derivateve të lëngëta të naftës
"Pasha Inspekt" SH.P.K.	Inspektimin i ashensorëve
"GMC Kosova" SH.P.K	Inspektimin i ashensorëve
"Coproni-I" SH.P.K.	Inspektimin i ashensorëve
"Ealga" N.SH.T.	Inspektimin i ashensorëve
"Petrol Company" SH.P.K.	Inspektimi për homologim të automjeteve të kategorive M1 dhe N 1
"Sierra Lab" SH.P.K.	Inspektimi i cilësisë së karburanteve të lëngëta të naftës, verifikimi i mjeteve matëse të rrjedhjes së naftës
"Olti" SH.P.K.	Inspektimi i cilësisë së karburanteve të lëngëta të naftës
"Eurolab" SH.P.K	Inspektimi për homologim të automjeteve të kategorive L,M,N dhe O si dhe të gjitha nënkategoritë e tyre

Besim

Kompetencë

Paanshmëri

Përgjegjësi

“Akreditimi për një botë më të sigurt”

*Për më shumë informacione, na kontaktoni në:
Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit e Kosovës
Ministria e Tregtisë dhe Industrisë
Rruga "Muharrem Fejza" p.n. Lagja Spitalit
10000 Prishtinë/ Republika e Kosovës
Tel: +381 38 200 36 563
<http://dak.rks-gov.net/>*